

Alex Bergmans

Zwijg, als je haar ziet

thriller

meer van Alex Bergmans:

Mooie Rooie
Maîtresse
Sexy Suzanne
Mens/en/daden
Christine's concessie
Erica's eiland

verkrijgbaar op gigaboekshop.nl en in de boekhandel

© 2025 Alex Bergmans
alle rechten voorbehouden

www.calbona.nl

ISBN 9789492954923

Inhoud

Hoofdstuk 1: De Vooravond van de Stille Dag	7
Hoofdstuk 2: De Zoektocht Begint.....	13
Hoofdstuk 3: Een Verdeelde Gemeenschap	26
Hoofdstuk 4: Een Lugubere Vondst	41
Hoofdstuk 5: De Zaak van de Aanklager.....	54
Hoofdstuk 6: Gereede Twijfel.....	73
Hoofdstuk 7: Weer een Slachtoffer	84
Hoofdstuk 8: De Werkelijke Dader	114
Hoofdstuk 9: Vertraagde Gerechtigheid	133

Hoofdstuk 1: De Vooravond van de Stille Dag

De lucht op Bali voelde altijd anders aan in de dagen voor Nyepi. Thomas van der Meer had het eiland vaak genoeg bezocht om de bijzondere spanning te herkennen - een mengeling van verwachting en ongemak die onder het oppervlak van de dagelijkse omgang leek te trillen. Alsof het hele eiland zijn adem inhield, zich voorbereidend op de dag waarop alles tot stilstand zou komen.

Hij schoof zijn bril met metalen montuur recht en depte het zweet van zijn voorhoofd. Maart op Bali betekende een hitte die als een fysieke last op je drukte, de vochtigheid wikkelde zich als een klamme deken om zijn lange lijf. Zijn linnen overhemd, bij vertrek uit zijn hotelkamer nog keurig gestreken, plakte nu onaangenaam aan zijn rug. Toch bewogen de lokale bewoners zich met ogenschijnlijk gemak door de middaghitte, onaangedaan door de tropenzon die zijn Nederlandse huid, ondanks royale zonnebrand, in een onflatteus roze had veranderd.

‘Selamat siang, Pak Thomas,’ riep de eigenaar van het warung waar hij meestal zijn ochtendkoffie dronk. ‘Schrijft u vanavond over Ogoh-Ogoh, ja?’

Thomas glimlachte en zwaaide als groet. ‘Onder andere,’ antwoordde hij, zonder de aanname te corrigeren. Zijn werkelijke opdracht - een reportage over Nederlandse expats op Bali voor het weekendmagazine van *De Telegraaf* - was aanzienlijk minder boeiend dan de voorbereidingen op Nyepi. De demonenparade leverde betere kopij op dan klagende Europeanen van middelbare leeftijd die mopperden over visaregels terwijl ze te dure cocktails dronken.

Seminyak gonsde van de activiteit terwijl hij over Jalan Kayu Aya liep. Winkeliers plaatsten zorgvuldig samengestelde offers voor hun deuren, toeristen onderhandelden over souvenirs die ze binnen een week zouden vergeten, en de lokale bevolking trof last-minute voorbereidingen voor de komende dag van verplichte stilte. Het verschil tussen het doelgerichte handelen van de Balinezen en het doelloze geslenter van de westerlingen viel Thomas vandaag bijzonder op - alsof tijd voor de laatsten een luxe was in plaats van een beperking.

Hij stopte op een hoek om het adres op zijn telefoon te controleren. Zijn redacteur had erop gestaan dat hij ten minste één 'succesvol integratieverhaal' zou opnemen, ter balans van de gebruikelijke verhalen over expats. De kunstgalerie van Ni Made Ayu was aangedragen als voorbeeld van culturele vermenging - een Balinese vrouw, getrouwd met een Nederlander, die een onderneming had opgebouwd die beide werelden aansprak.

De galerie was kleiner dan hij had verwacht, ingeklemd tussen een exclusieve badkledingwinkel en een spa die 'authentieke' Balinese massages aanbood tegen prijzen die geen enkele local zou betalen. Een eenvoudig bordje kondigde aan: Galeri Dua Dunia - Galerie van Twee Werelden. Thomas waardeerde de duidelijke symboliek.

Een bel klingelde zacht toen hij de deur openduwde. Binnen was het aangenaam koel, de airconditioning een welkome verademing na de middaghitte. De ruimte was zorgvuldig ingericht: hedendaagse schilderijen hingen naast traditionele Balinese werken. Het geheel voelde harmonieus in plaats van chaotisch - alsof de curator beide esthetieken echt begreep.

'Selamat siang. Kan ik u helpen?'

De stem kwam van een jonge vrouw achter een klein bureau in de hoek. Ze kon niet ouder zijn dan negentien of twintig, met trekken die haar gemengde afkomst verraadden - de hoge jukbeenderen en donkere ogen van haar Balinese moeder vermengd met een zachtere, Europees aandoende gelaatsbouw. Haar Engels had een nauwelijks hoorbaar Nederlands accent.

'Ik zoek Ni Made Ayu,' antwoordde Thomas, overschakelend op het Nederlands op goed geluk. 'Ik ben Thomas van der Meer, van *De Telegraaf*.'

De uitdrukking van de jonge vrouw veranderde subtiel toen ze het Nederlands hoorde - een flits van herkenning? Achterdocht? - voordat ze zich herstelde.

'Mijn moeder is er nu niet,' antwoordde ze in dezelfde taal, haar accent nu duidelijker. 'Ze moest naar Ubud voor een afspraak met een leverancier. Ik ben Amisha. Amisha Donkersloot.'

'Donkersloot,' herhaalde Thomas, het woord riep een vage herinnering op die hij niet meteen kon plaatsen. 'Familie van Jan-Kees

Donkersloot? De architect?’

Een strakke glimlach. ‘Mijn vader. Kent u hem?’

‘Alleen van naam,’ zei Thomas, wat grotendeels waar was. Jan-Kees Donkersloot had verschillende opvallende gebouwen in Amsterdam ontworpen, maar zijn naam dook ook wel eens op in de roddelrubrieken - meestal in verband met jongere vrouwen en luxe restaurants. ‘Ik heb een afspraak met uw moeder voor een interview. Mag ik misschien wachten?’

Amisha wierp een blik op haar telefoon. ‘Ze is binnen een uur terug. U mag gerust rondkijken.’ Ze gebaarde naar de galerie. ‘Of er is een café naast ons als u liever daar wacht.’

‘Ik blijf graag, als u het goed vindt. De kunst is interessant.’

Thomas liep naar een groot doek dat de achterwand domineerde - een gestileerde voorstelling van een Ogoh-Ogoh-optocht in felle rood- en zwarttinten. ‘Bent u ook betrokken bij de galerie?’

‘Soms. Als ik niet op school zit.’ Haar toon liet weinig ruimte voor een verder gesprek, maar beleefdheid won het. ‘U schrijft over Nederlanders op Bali?’

‘Dat is de opdracht.’ Thomas bekeek het schilderij, waarin de kunstenaar de gecontroleerde chaos van de optocht goed had weergegeven, de monsterlijke beelden torenden boven de menigte uit. ‘Al ben ik meer geïnteresseerd in de tussenruimtes. In mensen die in beide werelden leven in plaats van hun Nederlandse leven gewoon te verplaatsen naar een tropisch decor.’

Er gleed iets van spanning van Amisha af. Haar houding werd losser. ‘Dan moet u zeker met mijn moeder praten. Zij leeft volledig in die tussenruimte.’ Ze pauzeerde even en zei toen met een vleugje uitdaging: ‘Hoewel de meeste Nederlanders hier liever in hun bubbel blijven.’

‘Dat valt mij ook op,’ beaamde Thomas terwijl hij een reeks kleinere werken bekeek - traditionele Balinese taferelen met subtiele moderne invloeden. ‘Het is makkelijker je culturele aannames mee te nemen dan ze te bevragen.’

De bel klingelde opnieuw. Thomas draaide zich om, verwachtend Ni Made Ayu te zien, maar in plaats daarvan kwam een lange, blonde man van in de dertig binnen. De nieuwkomer droeg het uniform van de succesvolle expat - designzonnebril, duur horloge, nonchalante linnen

kleding die waarschijnlijk meer had gekost dan Thomas' hele garderobe.

'Amisha,' zei de man, zijn Nederlandse accent onmiskenbaar. 'Ik hoopte je moeder te treffen.'

Thomas merkte hoe Amisha's houding onmiddellijk veranderde - haar lichaamstaal sloot zich, haar uitdrukking werd afstandelijk neutraal. 'Ze is in Ubud, Willem.'

'Jammer.' De man - Willem - nam zijn zonnebril af en keek Thomas snel en scherp aan. 'Ik wilde het hebben over dat stuk dat ze voor me apart houdt. Het landschap van Ketut Soki.'

'Het staat nog in de reservering,' zei Amisha professioneel maar koel. 'Tot het einde van de week, zoals afgesproken.'

Willem glimlachte, maar het raakte zijn ogen niet. 'Natuurlijk. En wie is uw bezoeker? Een kunstenaar?'

'Thomas van der Meer,' stelde Thomas zich voor, met uitgestoken hand. 'Journalist bij *De Telegraaf*.'

Willems handdruk was stevig tot op het ongemakkelijke af, zijn glimlach bleef strak. 'Willem de Koning. Vastgoed. U bent ver van huis, meneer Van der Meer.'

De naam zei Thomas niets, maar iets in Willems houding - een berekende intensiteit onder het nonchalante oppervlak - alarmeerde zijn journalistieke instinct. 'Ik werk aan een reportage over de Nederlandse gemeenschap hier.'

'Fascinerend onderwerp,' zei Willem, al klonk zijn toon anders. 'We zijn een bont gezelschap. Sommigen van ons zijn hier zelfs legaal.' Hij lachte alsof hij een grap had gemaakt, maar noch Thomas noch Amisha lachten mee. 'Zeg je moeder dat ik langs ben geweest, Amisha. Ik probeer het morgen opnieuw.'

'Morgen is Nyepi,' herinnerde Amisha hem eraan. 'De galerie is dan gesloten.'

'Ah, juist. De Stille Dag.' Willem zette zijn zonnebril weer op. 'Ik raak soms de dagen kwijt. Dan overmorgen.'

Toen hij vertrokken was, viel Thomas op dat Amisha's handen licht trilden terwijl ze papieren herschikte. 'Vaste klant?' vroeg hij luchtig.

'Iets in die trant.' Ze zei niets meer, en Thomas drong niet aan. Jaren ervaring had hem geleerd wanneer stilte effectiever was dan vragen.

Na een ogenblik ging ze toch verder. 'Hij woont hier nu zo'n drie jaar. Koopt soms kunst, al denk ik dat het meer om investering dan waardering gaat.' Ze keek op. 'Gaat u vanavond naar de Ogoh-Ogoh-optocht?'

Het onderwerp veranderde abrupt, maar Thomas liet het toe. 'Dat was ik wel van plan. Het lijkt me iets wat een journalist niet mag missen.'

'Het is de moeite waard,' knikte Amisha. 'Onze buurt heeft een van de mooiste optochten. Heel traditioneel.' Ze aarzelde even en zei toen: 'Ik ga erheen met vrienden rond zeven uur, bij het grote kruispunt. U mag gerust meelopen als u een lokaal perspectief zoekt.'

Het aanbod verraste hem. 'Dat is vriendelijk. Misschien doe ik dat wel.'

De bel ging voor de derde keer en een kleine Balinese vrouw kwam binnen, met een aantal stoffen tassen. Haar gelijkenis met Amisha was duidelijk, al waren haar trekken puur Balinees. Haar bewegingen waren sierlijk en bedachtzaam, waar die van haar dochter directer waren.

'Ibu,' zei Amisha in het Indonesisch, 'dit is de journalist die ik noemde. Thomas van der Meer.'

Ni Made Ayu zette haar tassen neer en glimlachte warm naar Thomas. 'Meneer Van der Meer. Welkom in onze galerie. Ik hoop dat mijn dochter u goed heeft ontvangen.'

'Perfect,' zei Thomas. 'En noemt u mij maar Thomas.'

'Dan moet u mij Ayu noemen.'

Haar Nederlands was vloeiend maar met een accent, het ritme van het Balinees klonk nog door. 'Zullen we in mijn kantoor praten? Dat zit wat prettiger.' Ze wendde zich tot Amisha. 'Kun je nog een uurtje de galerie bijhouden? Jaap komt je rond vijf uur ophalen.'

'Eigenlijk,' zei Amisha, 'had ik Kadek beloofd bij hem thuis af te spreken voor de optocht. Ik loop wel, het is dichtbij.'

Een zweem van bezorgdheid gleed over Ayu's gezicht. 'Weet je het zeker? Het wordt straks donker.'

'Het is vijfhonderd meter, Ibu,' zei Amisha met de zuchtende toon van een tiener die deze discussie al vaker had gevoerd. 'En het is nog licht. Het komt goed.'

Ayu leek te willen tegenwerpen, maar knikte toen. 'Stuur me een

berichtje als je er bent, ja? En pas op tijdens de optocht. Blijf bij je vrienden.'

'Dat doe ik altijd.' Amisha pakte haar spullen en hing een kleine rugzak om. 'Aangenaam, meneer Van der Meer. Misschien tot vanavond.'

Thomas keek haar na en zag hoe ze haar eigen pad zocht, maar met respect voor haar moeder - de universele dans van jongvolwassenen die grenzen aftasten. Pas toen de deur achter haar dichtsloeg, wist hij waar die naam hem aan herinnerde. Donkersloot. Die naam was jaren geleden in het Nederlandse nieuws verschenen, in verband met een moord op Bali. Een jong meisje - een tiener met een Nederlandse vader en een Balinese moeder.

Hij keek naar Ayu met nieuw begrip. Dit was niet zomaar een interview over culturele integratie. Dit was de moeder van een moordslachtoffer.

'Zullen we beginnen?' vroeg Ayu, terwijl ze naar een deur achter in de galerie wees, zich niet bewust van zijn realisatie. 'Ik heb koffie, of thee als u liever wilt.'

'Koffie graag,' antwoordde Thomas automatisch, terwijl zijn gedachten razendsnel een andere koers insloegen. De reportage over expats leek ineens triviaal naast het verhaal dat zich hier misschien ontvouwde.

Terwijl hij Ayu naar haar kantoor volgde, nam hij zich voor om zo snel mogelijk de zaak-Donkersloot uit te zoeken. Zijn journalistieke instinct zei hem dat hier meer speelde dan een gewoon achtergrondartikel - iets duisters en complexer, verscholen onder het oppervlak van deze ogenschijnlijk gewone middag.

Buiten begon de zon al te zakken. Binnen een paar uur zouden de straten gevuld zijn met demonen - zowel de papieren monsters van de Ogoh-Ogoh-optocht als misschien ook de menselijkere variant, die Thomas al zijn hele carrière achternazat met pen en papier.

Hij was naar Bali gekomen voor een routineklus. Maar terwijl hij Ayu's koffie aannam, wist hij zeker: dit werd een ander verhaal. Een verhaal over moord, gerechtigheid, en het ingewikkelde web van relaties tussen Nederlanders en Balinezen op dit eiland van goden en demonen.

Hoofdstuk 2: De Zoektocht Begint

Nyepi daalde neer over Bali als een zwaar gordijn. Thomas werd wakker in een stilte die zo diep was dat ze bijna tastbaar leek. Geen scooters, geen stemmen, geen muziek uit nabije cafés - alleen af en toe het geritsel van palmbaadjes in de ochtendwind en in de verte het ritme van de golven die braken op het strand van Seminyak.

Voorzichtig bewoog hij zich door zijn hotelkamer, zich bewust van het Balinese verbod op lawaai en activiteit op deze heilige dag. De staf had alle gasten de avond ervoor nog gewaarschuwd: blijf binnen, houd licht en geluid tot een minimum beperkt, toon respect voor deze dag van bezinning en zuivering. Sommige toeristen hadden gemopperd over de beperkingen, maar Thomas vond iets aantrekkelijks in de opgelegde stilte. Een pauze in de onophoudelijke beweging van het leven.

Vanaf zijn balkon keek hij neer op de lege straat. Geen enkel voertuig, geen voetganger verstoorde de perfecte rust. Zelfs de straathonden die gewoonlijk rondzwierven, leken verdwenen. Het contrast met de hectische voorbereidingen van gisteren en de chaotische energie van de Ogoh-Ogoh-optocht kon niet groter zijn.

De optocht. Thomas fronste, denkend aan zijn korte gesprek met Amisha Donkersloot. Hij had haar en haar vrienden bij het grote kruispunt willen opzoeken zoals ze had voorgesteld, maar een telefoontje van zijn hoofdredacteur had hem vertraagd. Toen hij eindelijk aankwam, was de optocht al in volle gang en was de menigte te dicht om zich effectief doorheen te bewegen. Hij had de demonische praalwagens vanaf de zijkant bekeken, aantekeningen en foto's gemaakt voor zijn artikel, maar Amisha had hij niet meer teruggevonden.

Hij keerde terug naar zijn laptop en opende het document waarin hij aan zijn expat-artikel werkte. Het interview met Ni Made Ayu was vruchtbaar geweest - ze had welsprekend verteld over het leven tussen twee culturen, over het opvoeden van kinderen met gemengde afkomst op Bali, over de uitdagingen en beloningen van haar galerie. Maar steeds dwaalden zijn gedachten af naar het besef dat hij net vóór

het interview had gehad: Amisha Donkersloot. Het moordslachtoffer. Maar dat kon toch niet kloppen. Hij had gisteren nog met Amisha gesproken. Ze leefde. Heel duidelijk.

Hij opende zijn browser en typte: 'Amisha Donkersloot Bali moord'. De resultaten laadden traag - de wifi van het hotel had moeite met alle gasten die vandaag verplicht binnen zaten - maar uiteindelijk verschenen er artikelen. Het meest recente was van drie jaar geleden.

Thomas klikte op een Nederlands nieuwsbericht en scande het vluchtig.

Amisha Donkersloot, 19 jaar, Nederlands-Balinees, vermoord in Seminyak op 20 maart 2015 - de dag voor Nyepi. Haar lichaam werd drie weken later gevonden. Een verdachte - Ni Ketut Lestari, voormalig partner van Amisha's moeder - werd veroordeeld ondanks twijfelachtig bewijs. Later vrijgesproken toen DNA een Nederlandse zedendelinquent aanwees: Willem de Koning.

Willem de Koning.

Thomas deinsde achteruit. Die naam herkende hij meteen. De lange blonde man in de galerie. Degene bij wie Amisha - of wie hij dacht dat Amisha was - zich duidelijk ongemakkelijk voelde.

Maar dat was onmogelijk. Als Willem de Koning was veroordeeld voor de moord op Amisha, dan kon hij niet gisteren in de galerie zijn geweest. En Amisha kon daar dan ook niet zijn geweest - als zij drie jaar geleden vermoord was.

Hij klikte verder en vond een artikel met foto's. Het slachtoffer, Amisha Donkersloot, glimlachend op wat een schoolportret leek. Ze leek op de jonge vrouw die hij had ontmoet, maar niet precies. Misschien een zus?

Thomas pakte zijn telefoon om de galerie te bellen voor opheldering, maar herinnerde zich: Nyepi. Geen telefoontjes, geen zaken, geen activiteit tot morgen. Hij bleef achter met zijn vragen - en een onbehaaglijk gevoel dat hij in iets veel complexer was beland dan hij dacht.

De rest van de ochtend las hij alles wat hij kon vinden over de zaak.

De details waren schokkend: Amisha was meerdere keren gestoken, haar lichaam werd pas weken later gevonden, in staat van ontbinding. De veroordeling van Lestari was grotendeels gebaseerd op vooroordelen over haar geaardheid en haar relatie met Amisha's moeder. Uiteindelijk werd ze vrijgesproken, toen DNA van een tweede moord leidde naar De Koning.

Tegen de vroege middag had Thomas het plaatje helder. De jonge vrouw die hij had ontmoet moest Dewi zijn, Amisha's jongere zus. Ze werd genoemd in meerdere artikelen. De gelijkenis was groot genoeg om zijn vergissing begrijpelijk te maken. En wat De Koning betreft - de artikelen bevestigden dat hij tot 55 jaar cel was veroordeeld voor de moorden op Amisha en een andere jonge vrouw, Ni Putu Sukawati.

Wat betekende dat de Willem de Koning die gisteren in de galerie was - ofwel iemand anders met dezelfde naam was, of...

Een harde klop op zijn deur onderbrak zijn gedachten.

Thomas sloot zijn laptop en liep voorzichtig naar de deur. Wie zou Nyepi's regels over stilte en stilstand durven schenden?

Een hotelmedewerker stond in de gang, zichtbaar ongemakkelijk.

'Maaf, meneer,' zei hij zacht. 'Dringend telefoontje bij de receptie. Nederlandse ambassade.'

Thomas volgde hem naar beneden, waar de hotelmanager hem met een ernstige blik de telefoon aanreikte.

'Met Thomas van der Meer,' zei hij.

'Mijnheer Van der Meer,' klonk een vrouwelijke, heldere stem. 'Met Marieke Visser van het Nederlandse consulaat in Denpasar. Wij begrijpen dat u journalist bent bij *De Telegraaf*.'

'Dat klopt.'

'We zijn benaderd door de lokale politie met betrekking tot een incident met een Nederlandse burger. Gezien de gevoeligheid van de zaak en mogelijke media-aandacht leek het ons verstandig u rechtstreeks te benaderen.'

Thomas' journalistieke voelsprietten kwamen meteen tot leven. 'Wat voor incident?'

'Er is een jong meisje als vermist opgegeven. Dewi Donkersloot,